

Motion till riksdagen

1989/90:Sk613

av Lennart Brunander och Karin Starrin

(båda c)

Skattebefrielse för motorsågsbränsle

Energikrisen under 70-talet ledde till att alla länder i Västvärlden ansträngde sig att minska sin oljeförbrukning, vilket också skedde. Så minskade exempelvis oljeförbrukningen i Sverige fram till början på 80-talet med hälften. Hela denna minskning ligger på eldningsolja. Förbrukningen av motorbränsle ökar däremot.

För att kunna möta detta förändrade förbrukningsmönster har oljeindustrin ändrat sina processer så att man ur råoljan utvinnet mer motorbränsle och mindre med eldningsolja. Tyvärr förändras därigenom också oljeprodukternas egenskaper ur både hälso- och driftssynpunkt. Dessa motorbränslen är utvecklade för att fungera på ett tillfredsställande sätt i motorfordon, dvs till större motorer. För arbetsredskap är den bensin som hittills framställts inte alls bra, den luktar illa, sprider stora mängder hälsovådliga bensinångor och ger irriterande avgaser. Den som arbetar med arbetsredskap som utnyttjar dagens bensin utsätts på detta sätt för uppenbara hälsorisker.

I sammanhanget kan påpekas att Naturvårdsverket sedan länge utreder hur kunder vid bensinstationer skall kunna skyddas mot bensinångor vid tankning av sin bil. Den som tankar sin bil utsätts för denna risk under mycket kort tid medan den som arbetar med t ex en motorsåg utsätts för denna hälsorisk under hela arbetsdagen. Någon liknande omtanke om skogsarbetande och andra som använder arbetsredskap har inte visats från berörda myndigheter. Detta är enligt vår mening både avslöjande och nedslående.

Hälsoriskerna med bensinångor har belysts i en studie utförd av Pia M Berglund, forskare vid Chalmers, för "Miljöprojekt Göteborg". Där konstateras att förekomsten av de omättade kolväten som kemiskt benämns för alkenar (olefiner) ökat kraftigt under senare år. Det allvarliga i larmet är att upptaget av dessa alkenar i människokroppen sker genom inandning. Detta är naturligtvis ett allmänt problem men är speciellt allvarligt för skogshuggare som exponeras för dessa farliga gaser under långa arbetspass. Skogshuggaren utsätts inte bara för bensinångor vid bränslehantering utan också för de gaser som bildas av oförbränt bränsle.

Som synes är det ur hälsosynpunkt mycket viktigt att vi får ett nytt annorlunda bränsle som inte har nuvarande motorbränslets egenskaper och nackdelar. Det har nu utvecklats sådana bränslen speciellt för tvåtakare och som inte har samma problem med gasavgång och farliga substanser. Det ger mindre problem med gasångor, det är helt blyfritt, innehåller inga krackade

komponenter, innehåller inga alkoholer, har låg bensenhalt och har låg svavelhalt.

Mot. 1989/90
Sk613

Exempel på ett nytt och bättre tvåtaktsbränsle

	Miljövänlig	Nuvarande
Oktantal RON min	95	95
Oktantal MON min	85	85
Blyhalt mg/l max	2	13
Bensenhalt vol-% max	3	5
Svavelhalt vikt-% max	0,005	0,1
Ångtryck kPa (gasinnehåll) max	60	105
Krackade komponenter	0	obegränsat
Alkoholer/etrar mass-% syre	0	2*)

I princip skall ånginnehållet, beskrivet i termen ångtryck, vara så lågt som möjligt, dock ej lägre än att motorn skall kunna starta.

*) mellan 2 och 10 % beroende på typ av alkohol/etrar.

Det nya bränslet blir naturligtvis dyrare men för att ge skogsarbetarna en bättre arbetsmiljö och därigenom minskade sjukvårdskostnader är det angeläget att det nya bränslet ersätter dagens bränsle. Genom att byta motorbränsle för motorsågar och andra motorredskap gör samhället besparingar genom lägre sjukvårdskostnader. Regeringen har tillsatt en arbetsmiljökommission för att utreda och kartlägga farliga och dåliga arbetsmiljöer. Nuvarande motorsågsbränslen vet vi ger en dålig arbetsmiljö, det behöver inte utredas. Vi vet också att det finns bättre alternativ. Vad som krävs är ett beslut som stimulerar och underlättar utnyttjandet av de nya, och ur arbetsmiljösynpunkt, bättre alternativen.

Vid förra årets behandling uttalade sig riksdagen positivt för sådana här bränslen. Men avlog trots det motionen.

Enligt vår mening borde beskattningen av ett motorbränsle av detta slag slopas. På det sättet visar samhället sitt ansvar för de människor som i sitt arbete utsätts för den idag dåliga arbetsmiljö, som t ex skogsarbete i detta avseende är. Ett borttagande av bensinskatten på dessa bränslen är en investering för framtiden.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar slopa beskattningen på tvåtaktsbränsle för motorsågar och arbetsredskap, som fyller uppställda krav ur arbetsmiljösynpunkt.

Stockholm den 16 januari 1990

Lennart Brunander (c)

Karin Starrin (c)